

**Kankaanpään kaupungin omistajapolitiikka
kaupunkikonsernin yhteisöille**

Sisällys

Kankaanpään kaupungin omistajapolitiikka ja sen linjaukset	1
1. Johdanto ja omistajapolitiikan käsite	3
Omistajapoliittisten linjausten lähtökohdat	3
2. Omistajapolitiikan periaatteet	4
2.1 Omistamisen lähtökohdat	4
3. Omistajapoliittiset yleislinjaukset	5
3.1 Tytäryhtiöt	5
Kankaanpään Yrityspalvelu Oy	5
Pohjois-Satakunnan Jätteenkäsittely Oy	5
Kankaanpään Asunnonhankinta Oy	6
3.2 Osakkuusyhtiöt	6
3.3 Kuntayhtymät	7
Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä	7
10. Liitteet	8
Liite 1: Kankaanpään kaupungin konsernirakenne 31.12.2024 (ks. kaavio)	8

1. Johdanto ja omistajapolitiikan käsite

Omistajapolitiikka on osa kuntalain 37 §:n mukaista kuntastrategiaa. Sen tavoitteena on linjata, missä kaupungin on perusteltua olla omistajana ja sijoittajana. Omistajapolitiikassa määritetään kriteerit, joilla arvioidaan omistuksen vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta, sekä asetetaan ohjeet omistajaohjaukselle.

Kuntalain 46 §:n mukaan omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin

- perustamissopimuksiin,
- yhtiöjärjestysmääräyksiin,
- muihin sopimuksiin, kuten osakassopimuksiin
- henkilövalintoihin,
- ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille
- sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön.

Omistajapolitiittisten linjausten lähtökohdat

Kankaanpään kaupungin omistajapolitiittisten linjausten perustana on kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia sekä sen pohjalta asetetut kehittämistavoitteet.

Kaupunkistrategia mainitsee, että omistajaohjauksen tulee olla toimivaa.

Omistajapolitiittisten linjausten tarkoituksena on tukea Kankaanpään kaupungin strategian toimeenpanoa ja varmistaa, että omistuksia hyödynnetään johdonmukaisesti kaupungin kokonaisedun mukaisesti. Periaatteissa määritellään kaupungin pääoman ja eri omaisuuserien omistukseen, hankintaan ja käyttöön liittyvän päätöksenteon peruslinjat.

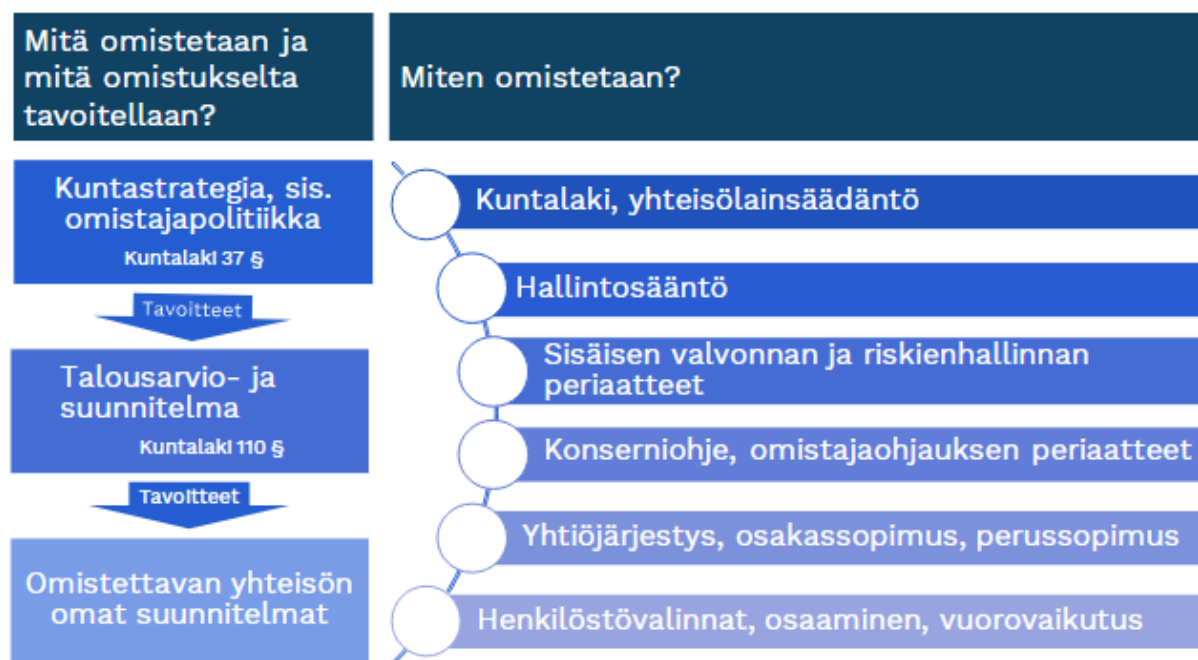
Tavoitteena on turvata päätöksenteon järjestelmällisyys ja pitkäjänteisyys sekä varmistaa, että pääomia käytetään tehokkaasti siten, että kaupunkikonsernin kokonaisuuteen toteutuu.

Omistajapolitiikka on kaupungin johtamisen keskeinen väline. Se luo puitteet Kankaanpään kaupungin elinvoiman vahvistamiselle. Linjauksissa määritellään:

- kaupungin rooli omistajana
- mitä kaupunki omistaa
- millaisia tavoitteita omistuksille asetetaan

Lisäksi linjauksissa voidaan ottaa kantaa kuntakonsernin kannalta merkittäviin investointeihin, niiden rahoitukseen sekä konsernirakenteen kehittämiseen.

Omistajaohjaus

Kuntaliitto 2024, Kunnan omistajapolitiittiset linjaukset

2. Omistajapolitiikan periaatteet

Omistaminen ei ole Kankaanpään kaupungin päätehtävä. Kaupunki omistaa asioita vain silloin, kun se auttaa järjestämään tai parantamaan palveluja. Omistamiseen täytyy aina olla selkeä syy: joko toiminnallinen tarve tai taloudellinen hyöty. Kaupungin omistuksia tarkastellaan tilanteen mukaan. Päätöksissä otetaan huomioon myös tulevaisuuden toimintaympäristön muutokset.

Kankaanpään kaupunki voi olla omistajana, kun jokin seuraavista intresseistä toteutuu:

- **Taloudellinen intressi:** pääomasijoitukselle saatava tuotto ja taloudellisesti kannattava toiminta.
- **Strateginen intressi:** yhteisön toiminta tukee kaupungin palveluiden järjestämistä, elinvoimaa tai strategisia tavoitteita.

2.1 Omistamisen lähtökohdat

Kaupunki on vastuullinen ja johdonmukainen omistaja, joka auttaa tytäryhteisöjä menestymään. Omistuksien tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan säännöllisesti ja niistä voidaan luopua, mikäli jokin edellä mainituista intresseistä ei toteudu.

- Omistamisella tulee olla strategiset, toiminnalliset ja liiketaloudelliset perusteet.

- Kaupunkikonsernia tarkastellaan kokonaisuutena, jossa konsernin yhtiön omistamiseen, omistuksesta luopumiseen tai kaupungin toiminnan yhtiöittämiseen liittyvät päätökset tulee johtaa konsernin talouden tai toiminnan kannalta myönteiseen tulokseen.

- Kaupungin tulee luopua sellaisesta omaisuudesta sekä tytär- tai muista yhteisöomistuksista, jotka eivät tue kaupungin toimintaa tai strategisia tavoitteita. Vaihtoehtoisesti toimintaa voidaan kehittää niin, että se alkaa vastata asetettuja tavoitteita.
- Lähtökohtaisesti kaupunki ei toimi toimialoilla, joilla on toimivat markkinat, ellei omistukselle ole strategisia perusteita tai vaarana olisi yksityisen monopolin muodostuminen.
- Jos kunnan omistus perustuu strategiseen intressiin, tämä tulee huomioida yhteisön omistuksia koskevissa arvioissa ja päätöksissä. Jos taas kaupungin intressi on pelkästään taloudellinen, omistuksesta voidaan luopua joko osittain tai kokonaan.
- Omistajaintressi ohjaa sitä, millaiset tavoitteet toiminnalle asetetaan.

3. Omistajapoliittiset yleislinjaukset

3.1 Tytäryhtiöt

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy

Kankaanpään Yrityspalvelu Oy on Kankaanpään kaupungin 100 % omistama toimitilapalveluja tarjoava osakeyhtiö. Yhtiö on perustettu vuonna 1986. Yhtiö toimi alkutaipaleensa noin kahden vuosikymmenen ajan laaja-alaisesti Kankaanpään elinkeinoelämän ja yritystoiminnan kehittämisessä. Nykyisin yritysneuvonta ja elinkeinojen kehittämistyö tuotetaan suoraan kaupungin omana palvelutuotantona ja Kankaanpään Yrityspalvelu Oy on keskittynyt toiminnassaan toimitilapalvelujen tarjoamiseen Kankaanpäässä, pääpainon ollessa teollisuustiloissa. Nykyisten toimitilojen osalta harkitaan kohdekohtaisesti kannattavaa omistuksesta luopumista ja myynnin parasta ajankohtaa.

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on strateginen tehtävä. Erityisenä tavoitteena on elinkeinoelämän ja sen toimintaedellytysten kehittäminen.

Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy

Pohjois-Satakunnan Jätteidenkäsittely Oy on jätehuoltopalveluja tarjoava yhtiö, joka on kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö. Jäteyhtiön ja kaupungin välillä on toistaiseksi voimassa oleva, kaupunginvaltuuston 25.1.2016 hyväksymä sopimus jätehuollon järjestämisestä.

Jäteyhtiö vastaa jätelainsäädännön perusteella kaupungin vastuulle kuuluvan jätehuollon järjestämisestä sekä tehtävistä, kuten jätehuollon rekisterinpidosta, tiedotuksesta ja neuvonnasta. Lisäksi jäteyhtiö osallistuu jätehuoltoviranomaisen päätösten valmisteluun. Jäteyhtiö vastaa Kooninkeitaan jäteaseman toiminnasta ympäristöluvan haltijana sekä eri

puolilla kaupunkia sijaitsevien hyötyjätteen erilliskeräyspisteiden ylläpidosta ja jätejakeiden toimittamisesta hyödynnettäväksi.

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on strateginen tehtävä. Yhtiö tuottaa kaupungin vastuulle kuuluvat jätehuoltopalvelut. Yhtiöllä on merkittävä tehtävä huoltovarmuudessa sekä elinvoiman ja kiertotalouden edistämisessä.

Kankaanpään Asunnonhankinta Oy

Yhtiö on perustettu vuonna 1976, joka on kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö. Yhtiön tehtävänä on Kankaanpään kaupungin alueella tapahtuva asuntojen vuokraaminen sekä kolmen asunto- ja kiinteistöosaakeyhtiön isännöinti. Yhtiö toimii osaltaan yleishyödyllisesti osana kaupunkikonsernia toimialanaan asumispalvelut. Nykyisen asuntokannan osalta harkitaan kohdekohtaisesti kannattavaa omistuksesta luopumista ja myynnin parasta ajankohtaa.

Omistamisen peruste: Yhtiöllä on strateginen tehtävä kilpailukykyisen ja sosiaalisen asuntomarkkinan säilyminen kaupungin alueelle.

3.2 Osakkuusyhtiöt

Kankaanpään kaupungin omistukset

- Vatajankoski Oy
 - Omistusosuus 18,81 %
 - Omistus pidetään toistaiseksi ennallaan
- Kiinteistö Oy Kankaanpään Virastokeskus
 - Omistusosuus 20,67 %
 - Omistus pidetään toistaiseksi ennallaan
- Kankaanpään Keinojää Oy
 - Omistusosuus 24,7 %
 - Omistus pidetään toistaiseksi ennallaan
- Pohjois-Satakunnan Palloilu- ja Messukeskus Oy
 - Omistusosuus 39,9 %
 - Omistus pidetään toistaiseksi ennallaan

3.3 Kuntayhtymät

Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä

Tytäryhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden lisäksi Kankaanpään kaupungilla on merkittävä omistus Vatajankoski Oy:stä sekä suoraan, että Vatajankosken Sähkön kuntayhtymän kautta.

Kankaanpään osuus kuntayhtymästä on 70,80 %. Kuntayhtymä omistaa Vatajankoski Oy:n osakkeista yhteensä 54,82 %.

Kaupunki omistaa tytäryhteisöineen Vatajankoski Oy:stä 22,69 %

Omistamisen peruste: Yhtiön omistus on sekä strateginen että taloudellinen. Yhtiöllä on strateginen tehtävä huoltovarmuudessa, sähköverkon ylläpitäminen ja elinvoiman edistäminen.

Omistajan tuloutus: Kuntayhtymän kautta kaupunki on saanut vuosittain tuloutusta noin 0,6–1,0 milj. euroa. Omistajan tavoitteena on jatkaa tuloutusta. Koko kaupunkikonsernilla on merkittävä määrä pääomaa sidottuna Vatajankoski Oy:n omistukseen. Tavoitteena on kasvattaa tuloutusta kaupungille.

Tällä hetkellä omistus Vatajankoski Oy:stä on kaupunkikonsernin sisällä hajanainen, eikä omistajaohjausta ole mahdollista toteuttaa konserniohjeen puitteissa Vatajankoski Oy:öön. Vatajankosken Sähkön kuntayhtymä on Vatajankoski Oy:n suurin omistaja. Kuntayhtymän asioiden valmistelusta päätöksentekoon vastaa Vatajankoski Oy:n johto.

Vatajankoski Oy:n omistuksien keskittämistä kaupunkikonsernin sisällä tulee selvittää, jotta omistajaohjausta voidaan kehittää kaupungin toimesta ja tuloutusta kasvattaa. Samalla tulisi selvittää, että onko kuntayhtymämalli omistajaohjauksen näkökulmasta toimivin ratkaisu.

Kankaanpään kaupunginhallitus linjaa ja päättää erillisillä päätöksillä Vatajankoski Oy:n omistuksien muutoksista kaupunkikonsernin sisällä.

10. Liitteet

Liite 1: Kankaanpään kaupungin konsernirakenne 31.12.2024 (ks. kaavio)

